

ДОКЛАД

за успеваемостта на студентите във Висшето училище по застраховане и финанси през учебната 2019/2020 година

Настоящият доклад има за цел да бъдат представени и анализирани ключови данни за успеваемостта на студентите във Висшето училище по застраховане и финанси.

Изминалата учебна 2019/2020 година беше необичайна поради наложилото се заради епидемиологичната обстановка в страната мигриране на учебния процес изцяло в онлайн среда от началото на летния семестър. За първи път както всички лекции и упражнения, така и текущият контрол и изпитните сесии протекоха в интернет пространството. Затова интерес представлява успеваемостта на студентите при тези нестандартни и за трите форми на обучение - редовна, задочна и дистанционна - обстоятелства.

С цел осигуряване на максимални възможности за обучение и достъп до информация в извънредната ситуация, по решение на ръководството на висшето училище на студентите от трите форми на обучение беше даден еднакъв достъп до лекциите през Google Meet и след това до записите им в Moodle. Това доведе до равнопоставеност на условията на обучение за студентите от различните форми и направи трудно разграничаването на постигнатите от тях оценки в зависимост от формите на обучение, в които са записани.

При разглеждането на информацията следва да се отчитат и редица ограничителни условия. Тези условия бяха идентифицирани и приети и през предходните години:

- някои от студентите сливат периоди на обучение;
- други студенти се присъединяват към учебния процес във висшето училище като трансфери от други висши училища, започвайки обучение направо от горен курс;
- следваща група студенти преминават от една форма на обучение в друга;
- част от студентите са взели дадени изпити години по-късно спрямо времето, когато е трябвало да ги положат по план (прекъснали са или са били отстранени);

- обучението се провежда по единен учебен план за първи, втори и трети курс, като разделянето на студентите по специалности става в четвърти курс;
- широкото портфолио от специалности във висшето училище води до формирането на малки кохорти в четвърти курс, което трябва да се има предвид при разглеждането на информацията за средния им успех;
- оценките, с които се борави за целите на доклада, са крайните оценки от електронната платформа за обучение, като не се проследява техния произход – т.е. дали са от редовната, от поправителната или от ликвидационната сесия. Между средния успех от редовната сесия и средния успех след ликвидационната сесия естествено се формира различие, тъй като част от оценките от редовна сесия са слаби и след ликвидационната сесия се повишават;
- някои от студентите не получават оценка на редовна сесия, тъй като не са получили разрешение да се явят, тъй като не са имали необходимия брой присъствия според Правилника за учебната дейност на ВУЗФ.

1. Успеваемост на студентите в образователно-квалификационна степен „бакалавър“

Следните акценти се отличават в резултат от извършения анализ:

- Както и през предходните години, първокурсниците продължават да имат не много висок среден успех - много добър 4,71. Тази тенденция е обяснима, тъй като в началото на обучението се налага студентите да натрупат голям обем от базови познания, включително и значително количество нова за тях терминология в областта на професионалното направление “Икономика”, което естествено ги затруднява и води до получаването и на по-ниски оценки;
- Във втори курс се наблюдава малко по-висок среден успех на студентите в сравнение с този на първокурсниците - много добър 4,87, а в трети курс средният успех спада до добър 4,07. Тази тенденция се наблюдава и през предходните години и най-вероятното обяснение за нея следва да се търси във факта, че по учебен план в трети курс студентите започват да изучават редица специализирани, специфични за професионалното направление учебни дисциплини, и това явно ги затруднява.
- Средният успех на четвъртокурсниците за поредна година се оказва най-висок и по отделните специалности се движи в диапазона много добър 4,50 до отличен 5,96;

- Продължава да се наблюдава тенденцията, установена и през предходните години, студентите от четвърти курс в специалностите, в които групите са по-малки, да имат относително по-нисък среден успех. Това отново потвърждава тезата, че за протичането на оптимално ефективен учебен процес е необходимо да има поне около 10 студента в група, което да позволи дискусии, колективно решаване на казуси и провокиране на интерес към изучавания материал;
- Голяма част от студентите в четвърти курс вече са започнали работа или стаж и това ангажира значителна част от времето им, което измества фокуса на обучението към първите три години. Това е периодът, когато студентите отделят повече време за обучение и е важно преподавателите да полагат максимални усилия да насочват и подпомагат студентите в хода на тяхната подготовка;
- Оказва се, че миграцията към онлайн обучение не е повлияла негативно върху средния успех на студентите от никой от курсовете в ОКС “бакалавър”. Причината за това следва да се търси в осигуряването на 100% покриване на учебния процес с видеолекции и записи от тях, което даде възможност на студентите да слушат не само на живо, но и колкото пъти искат в последствие лекциите на преподавателите.

2. Успеваемост на студентите в образователно-квалификационна степен „магистър“

Следните изводи се налагат след анализа на информацията относно успеваемостта на студентите в ОКС “магистър”:

- Средният успех на специалностите в ОКС „магистър“ варира между много добър 4,62 и отличен 5,90. С най-висок среден успех за изминалата учебна 2019/2020 година са специалностите Финанси (кино и шоубизнес), Дигитален маркетинг и онлайн бизнес, Банков мениджмънт и инвестиционна дейност;
- Както и през предходните години, студентите от ОКС „магистър” реализират по-висок среден успех от тези в ОКС “бакалавър”. Причината за това следва да се търси в по-високата степен на мотивираност на тези студенти да посещават учебните занятия и да натрупват знания, които да им бъдат от полза за професионалната реализация;
- Мнозинството от студентите ОКС „магистър“ работят по специалността, в която са се записали. Това подпомага реализирането на динамичен учебен

процес, в който студентите са активни, задавайки въпроси и поставяйки пред аудиторията и преподавателите казуси от реалния живот на работните си места. В резултат на това се постига по-лесно усвояване на учебния материал и по-високи крайни оценки по време на изпитните сесии;

- Миграцията на учебния процес в онлайн среда от началото на летния семестър на учебната година не се отразява негативно върху успеваемостта на студентите от ОКС „магистър“.

- Осигуряването на покритие на занятията с видеолекции се оказва много удачно решение, което е видно както от крайните резултати на студентите, така и от посещаемостта на тези занятия, което дори нарасна в сравнение с посещаемостта на лекциите на място в сградата на висшето училище. Това би могло да се обясни със заетостта на немалка част от студентите в ОКС „магистър“ както с професионални, така и със семейни ангажименти, при което достъпът до лекциите от дома се оказва много удобно решение, така че да не се пропуска натрупване на учебен материал и участия по време на занятията, въпреки извънредната ситуация.

Заклучение

Анализът на данните за успеваемостта на студентите и в двете степени - ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ показва, че и през учебната 2019/2020 година се наблюдават тенденциите, идентифицирани през предходните години. Преминаването на обучението в онлайн среда от началото на летния семестър не се отрази значително на успеваемостта на студентите и на диапазоните на средния успех по курсове на обучение в ОКС „бакалавър“ и по специалности в ОКС „магистър“. Това показва, че възприетия подход за организация на онлайн обучението във висшето училище е удачен и осигурява необходимите условия за преподаване и за усвояване на знания в извънредната ситуация на епидемия в страната.

Докладът е приет на заседание на Академичния съвет с Протокол № 3 от 12.11.2020 г.